

Jen ten, kdo si zkusil dýchat pod vodou, ví, jak je dýchání důležité, a už nikdy ho nebude považovat za samozřejmost. Jsou to ti, kteří neberou ztroskotání nebo utonutí na lehkou váhu, ti, kteří dokážou správně pojmenovat „uzdravení“, ti, kteří vědí, před čím byli zachráněni. Jedině oni rozvíjejí trpělivost a pokoru, aby kladli správné otázky Bohu i sobě.

Vždyť jen ti, kdo přežili, znají celou hrůzu procesu přecházení, ruce, které je celou dobu držely, i sílu překonaných překážek. Mohou děkovat Bohu, že to zvládli! Pro nás ostatní jsou to pouhé spekulace, teorie spásy a „teologie“.

Nepřicházejí už s nezralými žádostmi o pouhé fyzické nebo čistě medicínské uzdravení, jak si to představovali malomocní a slepí v evangeliích. Ti, kdo přešli na druhý břeh, jsou nyní uvnitř mnohem většího Obrazu. Vědí, že jsou pořád a navždy alkoholiky, ale v samotném procesu přechodu jim bylo zjeveno – a dáno – něco lepšího, co mohou poznat pouze z druhé strany. Teprve po druhém vložení Ježíšových rukou mohl slepec v Betsaidě říct, že „vidí“ všechno „zřetelně“ a že „byl uzdraven“ (Mk 8,25). Existuje první vkládání rukou, při němž lidé „vypadají jako stromy, a chodí“ (Mk 8,24), což by mohlo symbolizovat počáteční fázi uzdravení z pouhé fyzické závislosti. Plné citové, duchovní a vztahové osvícení přichází až časem, kdy vidíme jasně a zřetelně. Druhé uzdravení je důležitější.

Ti, kteří tudy prošli, najdou nakonec mnohem větší svět vytrvalosti, smyslu, naděje, sebeúcty, hlubší a opravdové touhy, ale hlavně bezednou studnici lásky uvnitř i vně sebe. Jejich honba za pokladem je u konce a oni jsou doma, a to svobodní! Východní církevní otcové nazývali tuto proměnu *theosis* neboli proces zbožštění člověka. Této hluboké proměny se nedosahuje pomocí magie, zázraků ani kněžství, ale prostřednictvím „životně důležité duchovní zkušenosti“, která je dostupná všem lidem. Vede k citovému vystřízlivění, nesmírné svobodě, přirozenému soucítu a pocitu božské jednoty, což je nejhlubší a nejuniverzálnější význam onoho tolik používaného slova spása. Pouze ti, kteří tímhle prošli, znají skutečný význam tohoto slova – a vědí, že to rozhodně není jenom slovo.

Právě v tomto bodě se mohou trpící Bůh a trpící duše setkat. Právě v tomto bodě dává lidské utrpení duchovní smysl, a to nikoliv racionální myslí, logické myslí, nebo dokonce myslí „spravedlivé a poctivé“, ale logice duše, kterou bych vyjádřil takto:

Trpící mohou milovat trpícího Boha a důvěřovat mu;
jedině trpící Bůh může „zachránit“ trpící;
ti, kteří tuto propast překročili, se mohou navzájem zachránit
a také se zachrání.

Jakýkoli jiný bůh se stává divákem nesoucím vinu, jemuž nebudete hluboce důvěřovat, natož ho milovat. Křesťané by však neměli trvat na tom, že „moje vyšší Moc je lepší než vaše vyšší Moc“. To je sebeláska, a ne láska k Bohu. Přesto je dobré, aby křesťané věděli, že jejich Ježíš byl stvořen přesně pro transformativní problémy závislosti a lidského utrpení. Z kříže k sobě přitahuje všechny trpící.

Který ponížený a zraněný narkoman se podívá na obraz ukřižovaného Ježíše, aniž spatří sám sebe? Kdo by nespěchal, aby se odevzdal společenství s takovým ukřižovaným Bohem, jenž navzdory všem očekáváním sdílí naši bezmoc, naše selhání a naše ponížení? Kdo by v takovém Bohu nenašel sám sebe, odhaleného, s novým jménem, osvobozeného? Jak před mnoha lety řekl teolog Sebastian Moore ve stejnojmenné knize, „ukřižovaný Ježíš není žádný cizinec“. Ježíš není cizincem vůči dějinám, vůči duši, vůči nikomu, kdo trpí – ale je cizincem pro všechny ostatní – dokonce i pro mnohé křesťany. Ježíš je nejvíc ze všeho Bohem všech těch, kdo trpí – mnohem víc než nějaký kmenový bůh, jehož lze zahrnout do jediného náboženství. Ježíš nesoupeří s žádným světovým náboženstvím, ale nepřetržitě zápasí pouze se smrtí, utrpením a tragickým smyslem života jako takového. To je jediný boj, který chce vyhrát. Vítězí tím, že to vše zahrnuje do svého těla, „sténá a pracuje k porodu“ v očekávání, že i naše těla budou zcela osvobozena (Ř 8,22–23). Konečně mám odpověď!